

Turvallisuussuunnitelma

Suunnitelman tarkoituksena on tapahtuneen häiriön tai onnettomuuden jälkeen mahdollisimman nopeasti ja hallitusti saavuttaa tilanne, jossa fyysiset ja psyykkiset vaarat on minimoitu.

Turvallisuussuunnitelman tarkoitus

Tällä asiakirjalla pyritään ehkäisemään ei-toivottuja tapahtumia, sekä selvittämään vaaratilanteet hallitusti ja nopeasti niiden sattuessa. Tässä onnistuminen edellyttää, että tilaaja/järjestäjä on varautunut monella tavalla ennakoidusti; koulutuksella, harjoittelulla sekä pitämällä tämän suunnitelman ajan tasalla. Tärkeää on oikea suhtautuminen vaaratilanteiden tunnistamiseen ja ehkäisyyn, jotta niiltä vältyttäisiin.

Jos epätoivottu vaaratilanne syntyy, antaa tämä suunnitelma ohjeita järjestäjille toiminnasta eri tilanteissa. Suunnitelma on kuitenkin vain apuväline ja tuki, tärkeintä on säilyttää maltti ja hyödyntää arkikokemusta.

Kun jotain on sattunut ja tilanteesta selvitty, on tapahtuneen jälkihoito tärkeää. Tämä pitää sisällään tilanteesta raportoinnin eri tahoille, tilanteesta "oppimisen" ja turvallisuussuunnitelman päivittämisen saatujen kokemusten perusteella.

Vastuu turvallisuudesta

Camera obscura -toiminnan turvallisuudesta vastaa tapahtuman yhteistyösopimuksen allekirjoittanut taho (tilaaja). Tämä suunnitelma liitetään toteuttamispaikan turvallisuussuunnitelmaan, joka sisältää mm. palo- ja pelastussuunnitelmat. Sopimuksen allekirjoittanut taho vastaa siitä, että toteuttamispaikassa ovat em. suunnitelmat ajan tasalla.

Camera obscura -tekniikan rakentamis- ja purkuajainen turvallisuusvastuu on Suomen YMCA:n Liiton (jäljempänä YMCA) työntekijällä, jonka ohjeita järjestäjä on sitoutunut noudattamaan. YMCA:n työntekijä on toiminnan turvallisuuden takaamiseksi tekniikan rakentamisen yhteydessä tarkistettava toimintaan tarkoitettut tilat. Tarvittaessa on toiminnan järjestäjälle, tilojen omistajalle tai haltijalle huomautettava epäkohdista. Tarkastettavia kohteita ovat esim. varauloskäytävät ja alkusammutustarvikkeiden olemassaolo tai niiden puuttuminen.

Turvallisuusvastaava

Toiminnan aikana järjestäjällä tulee olla nimetty turvallisuusvastaava. Turvallisuusvastaava vastaa, että toiminta on turvallista ja että ryhmä noudattaa tapahtumapaikan turvallisuussuunnitelmaa. Mikäli toiminnassa tapahtuu häiriö tai onnettomuus, tulee vastuuhenkilöiden pyrkiä estämään tai rajaamaan lähiympäristölle aiheutuvat vahingot. Ongelmatilanteissa, jotka liittyvät Camera obscura -tekniikkaan, toiminnan tulee olla yhteydessä YMCA:n työntekijään.

Mahdolliset uhat

Häiriköinti voi olla tapahtuma, jossa yksi tai useampi henkilö tulee häiritsemään tapahtumaa ilman, että ihmisten turvallisuus on uhattuna. Ensisijaisesti pyritään rauhoittamaan tilanne ja saamaan häiriköivät tahot poistumaan tapahtumasta. Tämä tehdään rauhoittamalla ja puhumalle häiriköivälle henkilölle. Mikäli tämä ei auta, kutsutaan paikalle poliisi. Järjestävän tahon käyttämä väkivalta tällaisessa tilanteessa ei ole hyväksyttävää eikä se toimi hyvänä esimerkkinä lapsille ja nuorille.

Turvallisuusuhka on vakavampi häiriö, jossa ihmisen fyysinen turvallisuus on jollakin tavalla uhattuna (osallistujat, toimijat, jne.). Tällaisia uhkia voivat olla esim. vakava häiriköinti, tulipalo, kaasu- ja myrkyvaaratilanteet. Näitä aineita saatetaan käyttää esim. rakennuksen muiden tilojen korjausten yhteydessä. Tällaisessa tilanteessa varmistaa aina ensin ihmisten turvallisuus. Turvallisuusvastaava tai hänen määräämä henkilö käy noutamassa ensi tilassa Camera obscura -rakennelman sisällä olevat ihmiset. Tarvittaessa Camera obscura -rakennelman seinät avautuvat kulmista, jolloin poistumaan päästään myös muualta kuin varsinaisista kulkuaukoista. Muut tilassa olijat evakuoidaan riittävän kauas tilasta esim. ennakkoon tiedossa olevalle kokoontumispaikalle. Kun ihmiset ovat turvassa ja apu on hälytetty, pyri poistamaan, mikäli mahdollista, uhkatekijä ja / tai minimoimaan mahdollinen vahinko.

Toimenpiteet turvallisuusuhan sattuessa:

- Tee nopeasti tilanearvio mitä on tapahtunut/tapahtumassa
- Tarkista loukkaantuneet
- Hälytä apua, yleinen hätänumero 112

- Käynnistä mahdollinen evakuointi
- Ole rauhallinen ja esiinny selkeästi ja määrätietoisesti (korota ääntäsi)
- Tiloissa voi syttyä tulipalo, vesivahinko tai muu vastaava, joka voi vaarantaa ihmisen turvallisuuden sekä vahingoittaa rakennusta, kulkuneuvoja yms. Ennen tilaisuuden alkua varmista, että poistuminen on turvallista tilasta - ei takalukittuja ovia tai portteja. Varmista, että alkusammutuskalusto ja ensiapuvälineet ovat paikoillaan ja huollettuja.

Toimenpiteet tulipalon sattuessa

- Ole rauhallinen
- Yritä sammuttaa palo alkusammuttimella, sammutuspeitteellä tai vedellä
- Hälytä pelastuslaitos, yleinen hätänumero 112
- Varmistu, ettei paloalueelle ole jäänyt ihmisiä
- Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi palokohteen läheisyydessä
- Poistu tiloista
- Ilmoita / varoita lähiympäristöä palosta
- Opasta pelastuslaitos paikalle

Muu turvallisuusuhka voi olla tapahtumaan kohdistuva uhkaus (esim. pommiuhka), on tilanne, jossa tapahtuma on heti evakuoitava ja viranomaiset hälytettävä paikalle.

- Evakuoi tila
- Ilmoita poliisille ja toimi heidän ohjeiden mukaan (yleinen hätänumero 112)

Sairaskohtauksia tai tapaturmia voi tapahtua kaikesta huolimatta. Kuitenkin tapaturmien ehkäisyyn turvallisuussuunnitelma on hyvä apuväline.

Toiminta tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa:

- Tee nopeasti tilannearvio
- Selvitä, mitä on tapahtunut
- Onko potilas tajuissaan ja hereillä
- Hengittäkö hän, toimiiko sydän. Elvytys pitää aloittaa välittömästi, apua hälytetään vasta seuraavaksi tai joku muu tekee sen.
- Käynnistä potilaan ensiapu (pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä)
- Hälytä apua
- Käytä ryhmän ensiapulaukkua tai tapahtumapaikan ensiapukaappia
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta

Vaaratilanteessa Camera obscura -rakennelman tyhjentäminen ihmisistä

Camera obscura -toimintaa ohjaa päivittäin 4-5 tilaajan toimintaan perehdytettyä henkilöä. Toiminnan ohjaajia on oltava toimintatilassa aina vähintään yksi. Camera obscura -rakennelman sisällä on toiminnan aikana korkeintaan viisi ihmistä.

Vaaratilanteen uhatessa, on rakennelma tyhjennettävä mahdollisimman nopeasti. Ohjaajat ohjeistavat sisällä olevia ihmisiä kuuluvalla äänellä ja tarvittaessa menevät hakemaan (jos vaaratilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista toisin toimia) ihmiset pois sieltä. Rakennelmasta pääsee pois mm. kangasseinien nurkista, joissa on saumat tai seinäkankaiden alta.

Ohjaaja saa poistua tilasta vasta kun kaikki rakennelmassa olleet ihmiset on saatu sieltä pois, jos vaaratilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista toisin toimia. Jos tilanne sallii, kytke tekniikan sähkö pois ottamalla sähköjohto irti pistorasiasta.

Turvallisuusjärjestys

Mikäli sattuu onnettomuus tai muu tilanne, jossa joudutaan turvautumaan turvallisuussuunnitelmaan, toimitaan seuraavasta hoito tai toimenpidejärjestyksestä, jollei paikan turvallisuusasiakirja toisin ohjeista:

- Ensin varmistetaan aina ihmisten turvallisuus ja terveys (lapset ensin).

- Seuraavaksi varmistetaan tapahtumapaikka ja lähiympäristö (salit, rakennukset, autot yms.). Tähän kuuluu myös mahdollisen ympäristövahingon estäminen tai minimoiminen.

Tilojen turvallisuus

Camera obscura –rakennelma tulee olla pystytetty sellaiseen tilaan, että niissä voi turvallisesti toteuttaa toimintaa. Tilassa ei saa olla tekijöitä, jotka vaarantavat osallistujien turvallisuuden (valaistus, vaaralliset aineet, lattian pinta, roskaa, työmaa, telineitä yms.). Turvallisuusvastaava varmistaa tämän ennen toiminnan alkamista. Tilojen kunnosta ja siisteydestä vastaa niiden omistaja, jolle on esitettävä mahdolliset huomautukset.

Kun ollaan sisätiloissa, on tärkeää, että jokainen noudattaa ko. tilan omia turvallisuussääntöjä sekä toimintaohjeita. Turvallisuusvastaavan on avustajien kanssa tutustuttava varauuskäynteihin ja harjoiteltava poistumista.

Alkusammutusvälineiden sijainti ja kunto on varmistettava. Jokaiselle tilalle on sovittava kerääntymispaikka, mikäli tätä ei ole mainittu tilan omassa turvallisuussuunnitelmassa, jonne kaikki menevät, jos rakennus joudutaan evakuoimaan.

Camera obscura –rakennelman tarkistaminen

Ennen toiminnan päivittäistä käynnistämistä on tarkistettava silmämääräisesti, ettei rakennelma ole vaurioitunut esim. ilkvallan takia. Rakennelman valaistus- ja ohjausjärjestelmät toimivat 24 voltin tasajännitteellä. Virtalähteet (2 kpl) sijaitsevat tekniikan ulkopuolella. Rakennelman virtalähteet on suojattu vikavirtasuojilla, jotka laukeavat automaattisesti, mikäli siihen on aihetta. Silmämääräisen tarkistuksen yhteydessä on huomioitava, että kohdevalaisimet (24V LED) eivät koske seiniin, eikä kattoon. Suojaetäisyys on noin 10 cm valaisimesta riippuen.

Tarkista ennen toiminnan käynnistämistä, että kaikki lavasteet ovat niille kuuluvilla paikoillaan.

Tilaa ei saa avata sähkölaitteita, eikä tehdä muutoksia kytkentöihin tai päivittää laitteita. Mikäli jonkin valaisin ei toimi, voi sen tilalle asentaa varavalaisimen kalustolaatikosta. Toiminnan aikana Camera obscura -rakennelmaan ei saa lisätä siihen kuulumattomia valaisimia, muita sähkölaitteita, lavasteita tai vast.

Toiminnan päättyessä on rakennelmasta kytkettävä sähköt pois päältä. Sähköt kytketään pois päältä, mikäli toiminnassa on yli 30 minuutin tauko. Rakennelmaa ei saa jättää valvomatta sen ollessa kytkettynä sähköverkkoon. Camera obscura -toimintapäiviä voi järjestää arkisin klo 8.00–17.00 välisenä aikana (tekninen tuki saatavilla YMCA:lta) sekä iltaisin ja viikonloppuisin niin sovittaessa.

Suomen YMCA:n Liiton yhteyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.cameraobscura.fi.

Tiedottaminen (turvallisuusasiat)

Turvallisuusasiakirjassa mainittujen uhka- ja vaaratilanteiden, sekä niihin liittyvien toimenpiteiden tiedottamisessa toimitaan tapahtuman vastuutahon mukaisella tavalla.

Onnettomuus, uhka- ja vaaratilanteista on aina informoitava Suomen YMCA:n Liiton Camera obscura -toiminnan yhteyshenkilöitä, keiden yhteystiedot on mainittu toiminnan toteuttamista koskevassa yhteistyösopimuksessa.